

ประจำปึงบประมาณ ๒๕๖๙

การประเมินความเสี่ยง การทุจริตในหน่วยงาน ภาครัฐ

เทศบาลเมืองบางแก้ว
อำเภอบางพลี
จังหวัดสมุทรปราการ

คำนำ

การจัดทำประเมินความเสี่ยงการทุจริตในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับสินบน ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๙ ของเทศบาลเมืองบางแก้ว เป็นกลไกในการขับเคลื่อนเพื่อป้องกันและปราบปรามการทุจริต ตามยุทธศาสตร์ชาติ ระยะ ๒๐ ปี (พ.ศ.๒๕๖๑ – ๒๕๘๐) และแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๓ (พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐) โดยใช้เครื่องมือการประเมินคุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงานของหน่วยงานภาครัฐ (Integrity and Transparency Assessment : ITA) เพื่อป้องกันปัญหาจากการทุจริตคอร์รัปชันที่เกิดขึ้นในระบบราชการยุคปัจจุบันส่วนใหญ่ ซึ่งเกิดจากผลประโยชน์ขัดกันระหว่างผลประโยชน์ส่วนบุคคลกับผลประโยชน์ส่วนรวม ในการดำรงตำแหน่งของเจ้าหน้าที่ของรัฐ หรือที่เรียกกันว่า “ผลประโยชน์ทับซ้อน” จึงถือว่าปัญหาการมีผลประโยชน์ทับซ้อนเป็นการทุจริต คอร์รัปชันประเภทหนึ่งเพราะเป็นการแสวงหาผลประโยชน์ส่วนบุคคลโดยการละเมิดต่อกฎหมายหรือจริยธรรม ด้วยการใช้อำนาจในตำแหน่งหน้าที่การงาน ไปแทรกแซงการใช้ดุลพินิจในการตัดสินใจของเจ้าหน้าที่รัฐ จนทำให้เจ้าหน้าที่รัฐเกิดการละทิ้งคุณธรรม จริยธรรมในการปฏิบัติหน้าที่ ขาดความเป็นอิสระจนส่งผลกระทบต่อประโยชน์สาธารณะของส่วนรวมและทำให้ประโยชน์หลักของหน่วยงาน องค์กรสถาบันหรือสังคมหรือชุมชนต้องสูญเสียไปไม่ว่าจะเป็นผลประโยชน์ทางการเงิน และทรัพยากรต่างๆ คุณภาพการให้บริการ ความเป็นธรรมในสังคม รวมถึงสูญเสียคุณค่าอื่นๆ ของการเป็นเจ้าหน้าที่รัฐอีกด้วย

เทศบาลเมืองบางแก้ว เป็นองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น มีบทบาทหน้าที่ในการขับเคลื่อนหน่วยงานภาครัฐให้บริหารภายใต้กรอบธรรมาภิบาล โดยมีการประเมินความเสี่ยงการทุจริตในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับสินบน ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๙ ตามกรอบการประเมินความเสี่ยงการทุจริตในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับสินบนใน ๔ ด้าน คือ ความเสี่ยงการทุจริตที่เกี่ยวข้องกับการพิจารณาอนุมัติอนุญาต การใช้อำนาจตามกฎหมาย/การให้บริการตามภารกิจ การจัดซื้อจัดจ้าง และการบริหารงานบุคคล รวมทั้งกำหนดมาตรการ กิจกรรม แนวทาง ในการป้องกันความเสี่ยงของการดำเนินงานที่อาจจะก่อให้เกิดการทุจริต เทศบาลเมืองบางแก้ว เพื่อลดปัญหาการทุจริตภาครัฐและส่งเสริมการมีส่วนร่วมจากทุกภาคส่วนในการตรวจสอบ เฝ้าระวัง เพื่อสกัดกั้นมิให้เกิดการทุจริตและประพฤติมิชอบได้ และยังเป็นการเผยแพร่ภาพลักษณ์ที่ดีของหน่วยงานให้เป็นที่ยอมรับของสังคม อันจะนำไปสู่ความสำเร็จตามวัตถุประสงค์ และก่อประโยชน์สูงสุดต่อสังคมส่วนรวม และประเทศชาติบ้านเมืองต่อไป

เทศบาลเมืองบางแก้ว

ประจำปีงบประมาณ ๒๕๖๙

สารบัญ

เรื่อง	หน้า
ความเป็นมา	๑
วัตถุประสงค์การประเมินความเสี่ยง	๒
องค์ประกอบที่ทำให้เกิดการทุจริต	๒
ประเภทความเสี่ยงการทุจริต	๓
ขั้นตอนการประเมินความเสี่ยงการทุจริต	๓
- ขั้นตอนที่ ๑ การระบุความเสี่ยง (Risk Identification)	๓
- ขั้นตอนที่ ๒ การวิเคราะห์สถานะความเสี่ยง (Risk Analysis)	๔
- ขั้นตอนที่ ๓ เมทริกส์ระดับความเสี่ยง (Risk Matrix)	๔
- ขั้นตอนที่ ๔ การประเมินการควบคุมรุนแรง	๕
- ขั้นตอนที่ ๕ แผนบริหารความเสี่ยง	๖

การประเมินความเสี่ยงการทุจริตในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับสินบน
ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๙
เทศบาลเมืองบางแก้ว อำเภอบางพลี จังหวัดสมุทรปราการ

๑. ความเป็นมา

ตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ มาตรา ๖๕ กำหนดให้รัฐพึงจัดให้มียุทธศาสตร์ชาติ เป็นเป้าหมายการพัฒนาประเทศอย่างยั่งยืนตามหลักธรรมาภิบาล เพื่อใช้เป็นกรอบในการจัดทำแผนต่าง ๆ ให้สอดคล้องบูรณาการกัน เพื่อให้เป็นเอกภาพในการขับเคลื่อนไปสู่เป้าหมายดังกล่าว โดยมียุทธศาสตร์ชาติ ๒๐ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๑ - ๒๕๘๐) เป็นยุทธศาสตร์ชาติฉบับแรกของประเทศไทย ตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย และตามแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ (พ.ศ. ๒๕๖๑ - ๒๕๘๐) ในประเด็นที่ ๒๑ การต่อต้านการทุจริตและประพฤติมิชอบ กำหนดเป้าหมายไว้ว่า ประเทศไทยปลอดการทุจริตและประพฤติมิชอบ โดยกำหนดตัวชี้วัดไว้ว่า ในปี พ.ศ. ๒๕๘๐ ประเทศไทยต้องมีคะแนนดัชนีการรับรู้การทุจริต (Corruption Perception Index - CPI) อยู่ในอันดับ ๑ ใน ๑๐๐ และ/หรือได้คะแนนไม่ต่ำกว่า ๗๓ คะแนน (คะแนนเต็ม ๑๐๐ คะแนน) เพื่อให้บรรลุผลดังกล่าวจึงได้นำผลการประเมิน ITA ไปกำหนดเป็นตัวชี้วัดและค่าเป้าหมายได้ว่า หน่วยงานที่เข้ารับการประเมิน ITA ทั้งหมด (ร้อยละ ๑๐๐) ต้องได้คะแนน ๙๐ คะแนนขึ้นไป โดยในระยะที่ ๒ (พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐) ได้กำหนดตัวชี้วัดไว้ว่าในปี พ.ศ. ๒๕๗๐ ประเทศไทยต้องมีคะแนนดัชนีการรับรู้การทุจริตอยู่ในระดับ ๑ ใน ๔๓ และหน่วยงานที่เข้าร่วมการประเมิน ITA ทั้งหมด (ร้อยละ ๑๐๐) ต้องมีคะแนน ๘๕ คะแนนขึ้นไป

ตั้งแต่ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๐ สำนักงาน ป.ป.ช. ได้ดำเนินการส่งเสริมให้ผู้บริหาร องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นได้แสดงเจตจำนงทางการเมืองในการต่อต้านการทุจริตอย่างเห็นชัดเป็นรูปธรรม ด้วยการจัดทำแผนปฏิบัติการป้องกันการทุจริต และนำแผนไปสู่การปฏิบัติอย่างเป็นรูปธรรมตั้งแต่ช่วงปี พ.ศ. ๒๕๖๑ - ๒๕๖๕ เพื่อให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นบริหารงานด้วยความโปร่งใส มีความเข้มแข็งในการบริหารราชการตามหลักการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดีหรือหลักธรรมาภิบาล บังเกิดประโยชน์สุขแก่ประชาชน อันเป็นการยกระดับมาตรฐานในการป้องกันการทุจริตให้ครอบคลุมพื้นที่ทั่วทั้งประเทศ ด้วยการสร้างกลไกในการป้องกันการทุจริตขึ้นในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

สำนักงาน ป.ป.ช. มุ่งส่งเสริมให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลอย่างต่อเนื่องควบคู่ไปกับการป้องกันการทุจริต จึงได้ดำเนินการจัดทำคู่มือ “แผนปฏิบัติการป้องกันการทุจริต” อย่างต่อเนื่องเพื่อยกระดับคุณธรรมและความโปร่งใสสำหรับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐) เพื่อเป็นเครื่องมือให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ใช้ประกอบการจัดทำแผนปฏิบัติการป้องกันการทุจริตและนำไปสู่การปฏิบัติงานให้มีประสิทธิภาพ โดยได้พัฒนากรอบการจัดทำแผนปฏิบัติการป้องกันการทุจริตเพื่อยกระดับคุณธรรมและความโปร่งใสสำหรับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐) ให้มีความสอดคล้องกับแผน ๓ ระดับที่เกี่ยวข้อง ดังนี้

แผนระดับที่ ๑ สอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติด้านการปรับสมดุลและพัฒนาระบบการบริหารจัดการภาครัฐ

แผนระดับที่ ๒ สอดคล้องกับแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ

ประเด็นที่ ๒๑ การต่อต้านการทุจริตและประพฤติมิชอบ แผนการปฏิรูปประเทศ ด้านการป้องกันและปราบปรามการทุจริตและแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๒ ในส่วนยุทธศาสตร์ที่ ๖ การบริหารจัดการภาครัฐ การป้องกันการทุจริตประพฤติมิชอบและธรรมาภิบาลในสังคมไทย และนโยบายและแผน

ระดับชาติว่าด้วยความมั่นคงแห่งชาติ ในส่วนเป้าหมายที่ให้หน่วยงานภาครัฐมีระบบป้องกันและการแก้ไขการทุจริตและประชาชนไม่เพิกเฉยต่อการทุจริตของหน่วยงานภาครัฐโดยมรดกชีวิต คือ ค่าดัชนีการรับรู้การทุจริต (Corruption Perception Index - CPI) ของประเทศไทย และระดับกสนมีส่วนร่วมของประชาชนในการต่อต้านการทุจริต

แผนระดับที่ ๓ ที่เกี่ยวข้อง แผนปฏิบัติการด้านการต่อต้านการทุจริตและประพตติมิชอบ

โดยนำหลักธรรมาภิบาลสำหรับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเป็นกลไกในการพัฒนากรอบการจัดทำแผนปฏิบัติการป้องกันการทุจริตสำหรับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น รวมถึงให้สอดคล้องกับกรอบการประเมินคุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงานของหน่วยงานภาครัฐ (Integrity and Transparency Assessment : ITA) เพื่อให้บรรลุค่าเป้าหมายของแผนมาบท ฯ ที่กำหนดไว้ในปี พ.ศ. ๒๕๗๐ หน่วยงานที่เข้าร่วมการประเมิน ITA ทั้งหมด (ร้อยละ ๑๐๐) ต้องได้คะแนน ๘๕ คะแนนขึ้นไป รวมทั้งประเทศไทยต้องมีดัชนีการรับรู้การทุจริต (Corruption Perception Index - CPI) อยู่ในอันดับ ๑ ใน ๔๓ และ/หรือได้คะแนนไม่ต่ำกว่า ๕๗ คะแนน

เทศบาลเมืองบางแก้ว ได้มุ่งเน้นให้องค์กรมีการปฏิบัติงานอย่างโปร่งใส ปลอดภัยจากสินบนและการทุจริตทุกรูปแบบ โดยมุ่งเน้นการส่งเสริมการมีส่วนร่วม รวมถึงการดำเนินกิจกรรมเชิงสร้างสรรค์ในการส่งเสริมคุณธรรม สร้างความโปร่งใสให้องค์กรปลอดการทุจริตทุกรูปแบบ รวมถึงเพื่อยกระดับผลการประเมินคุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงานของหน่วยงานภาครัฐ (Integrity and Transparency Assessment : ITA) ของเทศบาลเมืองบางแก้ว มีการดำเนินการความเสี่ยงด้านการทุจริตอย่างต่อเนื่อง ลดความเสี่ยงที่อาจจะก่อให้เกิดการทุจริตในองค์กรให้ได้มากที่สุด

๒. วัตถุประสงค์การประเมินความเสี่ยง

การประเมินความเสี่ยงการทุจริตในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับสินบน ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๙ เพื่อให้หน่วยงานภาครัฐมีมาตรฐานระบบ และเป็นเครื่องมือหนึ่งในการลดปัญหาการทุจริตภาครัฐ ส่งเสริมการมีส่วนร่วมจากทุกภาคส่วนในการตรวจสอบ เฝ้าระวัง เพื่อสกัดกั้นมิให้เกิดการทุจริตและประพตติมิชอบได้ถือเป็นการป้องกันการทุจริตในองค์กร ทั้งนี้ การดำเนินการขององค์กรจะไม่มีทุจริตและประพตติมิชอบ หรือในกรณีที่พบกับการทุจริตที่ไม่คาดคิดเกิดขึ้น โอกาสที่จะประสบกับปัญหาย่อมน้อยกว่าองค์กรอื่น หรือหากเกิดความเสียหายขึ้นก็จะเกิดความเสียหายที่น้อยกว่าองค์กรที่ไม่มีการนำเครื่องมือการประเมินความเสี่ยงมาใช้ เพราะได้มีการเตรียมการป้องกันล่วงหน้าไว้ โดยให้เป็นส่วนหนึ่งของการปฏิบัติงานประจำ ไว้เป็นมาตรการป้องกันการทุจริตที่มีประสิทธิภาพต่อไป

๓. องค์ประกอบที่ทำให้เกิดการทุจริต

องค์ประกอบหรือปัจจัยที่นำไปสู่การทุจริต ประกอบด้วย Pressure/Incentive แรงกดดันหรือแรงจูงใจ Opportunity โอกาส ซึ่งเกิดจากช่องโหว่ของระบบต่างๆ คุณภาพการกำกับควบคุมภายในมีจุดอ่อน และ Rationalization หาเหตุผลสนับสนุนการกระทำตามทฤษฎีสามเหลี่ยมทุจริต (Fraud Triangle)

การประเมินความเสี่ยงการทุจริต เป็นเครื่องมือในการป้องกันและสกัดกั้น ลด และปิดโอกาสการทุจริตขององค์กร สำหรับปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔ ได้จัดทำประเภทของความเสี่ยงการทุจริตไว้ ๔ ด้าน ดังนี้

๑. ความเสี่ยงทุจริตด้านการอนุมัติ อนุญาต ตามพระราชบัญญัติการอำนวยความสะดวกในการพิจารณาอนุญาตของทางราชการ พ.ศ. ๒๕๕๘
๒. ความเสี่ยงทุจริตด้านการใช้อำนาจตามกฎหมาย
๓. ความเสี่ยงทุจริตด้านการจัดซื้อจัดจ้าง
๔. ความเสี่ยงทุจริตด้านบริหารงานบุคคล

ขั้นตอนที่ ๑ การระบุความเสี่ยง (Risk Identification)

ให้รวบรวมข้อมูลความเสี่ยง ปัญหา/เหตุการณ์ที่เคยเกิดขึ้นหรือเคยรับรู้มาก่อน แล้วคาดการณ์ว่าจะมี
โอกาสเกิดขึ้นอีก (Know Factor) หรือปัจจัยเสี่ยงที่เกิดจากการพยากรณ์ ประเมินการล่วงหน้าในอนาคต เป็น
ความเสี่ยงที่อาจเกิดขึ้นในโครงการ/กิจกรรม หรือกระบวนการดำเนินงานของหน่วยงานรัฐ (Unknow Factor)

ตารางที่ ๑ ระบุความเสี่ยง (Risk Identification)

ที่	โอกาส/ความเสี่ยงการทุจริต	ประเภทความเสี่ยง	
		Know Factor	Unknow Factor
๑	ความเสี่ยงทุจริตด้านการอนุมัติ อนุญาต ตามพระราชบัญญัติการอำนวยความสะดวกในการพิจารณาอนุญาตของทางราชการ พ.ศ. ๒๕๕๘		✓
๒	ความเสี่ยงทุจริตด้านการใช้อำนาจตามกฎหมาย		✓
๓	ความเสี่ยงทุจริตด้านการจัดซื้อจัดจ้าง		✓
๔	ความเสี่ยงทุจริตด้านบริหารงานบุคคล		✓

๑. ความเสี่ยงที่เคยเกิดขึ้น หรือคาดว่าจะเกิดขึ้นซ้ำสูง ให้ใส่เครื่องหมาย ✓ ในช่อง Know Factor

๒. หากไม่เคยเกิดหรือไม่เคยมีประวัติมาก่อน แต่มีความเสี่ยงจากการพยากรณ์ ประเมินการล่องหน
ในอนาคตว่ามีโอกาสให้ใส่เครื่องหมาย ✓ ในช่อง **Unknow Factor**

ขั้นตอนที่ ๒ การวิเคราะห์สถานะความเสี่ยง (Risk Analysis)

นำข้อมูลจากตารางที่ ๑ มาวิเคราะห์เพื่อแสดงสถานะความเสี่ยงของการทุจริต โดยระบุสถานะของความเสี่ยงในช่องตามสี ดังนี้

ตารางที่ ๒ สถานะความเสี่ยง (Risk Analysis)

ที่	โอกาส/ความเสี่ยงการทุจริต	น้อยมาก	น้อย	ปานกลาง	สูง	สูงมาก
๑	ความเสี่ยงทุจริตด้านการอนุมัติ อนุญาต ตามพระราชบัญญัติการอำนวยความสะดวกในการพิจารณาอนุญาตของทางราชการ พ.ศ. ๒๕๕๘				✓	
๒	ความเสี่ยงทุจริตด้านการใช้อำนาจตามกฎหมาย			✓		
๓	ความเสี่ยงทุจริตด้านการจัดซื้อจัดจ้าง		✓			
๔	ความเสี่ยงทุจริตด้านบริหารงานบุคคล	✓				

ขั้นตอนที่ ๓ เมทริกส์ระดับความเสี่ยง (Risk Matrix)

นำโอกาส/ความเสี่ยงการทุจริตที่มีสถานการณ์ทุจริตระดับสูง จนถึงสูงมาก (สีส้ม กับ สีแดง) จากตารางที่ ๒ มาทำการหาค่าความเสี่ยงรวม

เกณฑ์ระดับโอกาสที่จะเกิดความเสี่ยง (Likelihood)

ระดับ	โอกาสที่จะเกิด	คำอธิบาย
๕	สูงมาก	มีโอกาสดังกล่าวเกิดขึ้นเป็นประจำ หรือ มีโอกาสดังกล่าวเกิดขึ้นมากกว่า ๕ ครั้ง/ปี
๔	สูง	มีโอกาสดังกล่าวเกิดขึ้นบ่อยครั้ง หรือ มีโอกาสดังกล่าวเกิดขึ้นมากกว่า ๔ ครั้ง/ปี
๓	ปานกลาง	มีโอกาสดังกล่าวเกิดขึ้นบางครั้ง หรือ มีโอกาสดังกล่าวเกิดขึ้นมากกว่า ๓ ครั้ง/ปี
๒	น้อย	มีโอกาสดังกล่าวเกิดขึ้นน้อยครั้ง หรือ มีโอกาสดังกล่าวเกิดขึ้นมากกว่า ๒ ครั้ง/ปี
๑	น้อยมาก	มีโอกาสดังกล่าวเกิดขึ้นได้ยาก หรือ มีโอกาสดังกล่าวเกิดขึ้นมากกว่า ๑ ครั้ง/ปี

เกณฑ์ระดับความรุนแรงของผลกระทบ (Impact)

ระดับ	โอกาสที่จะเกิด	คำอธิบาย (ผลกระทบด้านการเงิน)	คำอธิบาย (ผลกระทบที่ไม่ใช่ด้านการเงิน)
๕	สูงมาก	ความเสียหายตั้งแต่ ๑,๐๐๐,๐๐๐ บาทขึ้นไป	เกิดความเสียหายต่อรัฐ เจ้าหน้าที่ถูกลดโทษชี้มูลความผิด เข้าสู่กระบวนการยุติธรรม
๔	สูง	ความเสียหายตั้งแต่ ๕๐๐,๐๐๐ บาท ถึง ๑,๐๐๐,๐๐๐ บาท	ภาพลักษณ์หน่วยงานติดลบด้านความโปร่งใส สื่อสารมวลชนลงข่าวอย่างต่อเนื่องและสังคมให้ความสนใจ
๓	ปานกลาง	ความเสียหายตั้งแต่ ๒๕๐,๐๐๐ บาท ถึง ๕๐๐,๐๐๐ บาท	หน่วยงานตรวจสอบเข้าทำการตรวจสอบข้อเท็จจริง
๒	น้อย	ความเสียหายตั้งแต่ ๑๐๐,๐๐๐ บาท ถึง ๒๕๐,๐๐๐ บาท	ปรากฏข่าวลือที่อาดพาดพิงภายในหน่วยงาน มีคนร้องเรียน แจ้งเบาะแส
๑	น้อยมาก	ความเสียหายตั้งแต่ ๑๐๐,๐๐๐ บาท หรือน้อยกว่า	แทบจะไม่มี

ในการวิเคราะห์ความเสี่ยงจะต้องมีการกำหนดระดับของความเสี่ยง (Degree Of Risk) ที่ได้จากการพิจารณาจัดระดับความสำคัญของความเสี่ยงที่เกิดจากโอกาสที่จะเกิดความเสี่ยง (Likelihood) และผลกระทบที่เกิดขึ้น (Impact) และขอบเขตของระดับความเสี่ยงที่สามารถยอมรับได้ โดยที่

$$\text{ระดับความเสี่ยง} = \text{โอกาสที่จะเกิดความเสี่ยง} \times \text{ระดับความรุนแรงของผลกระทบ}$$

ซึ่งจัดแบ่งเป็น ๔ ระดับ สามารถเป็น Degree Of Risk แบ่งพื้นที่เป็น ๔ ส่วน (๔ Quadrant) ใช้เกณฑ์ในการจัดแบ่ง ดังนี้

ระดับของความเสี่ยง (Degree Of Risk)

ระดับ	ระดับความเสี่ยง	ช่วงคะแนน
๔	ความเสี่ยงระดับสูงมาก (Extreme Risk : E)	๑๕ – ๒๕ คะแนน
๓	ความเสี่ยงระดับสูง (High Risk : H)	๙ -๑๔ คะแนน
๒	ความเสี่ยงระดับปานกลาง (Moderate Risk : M)	๔ – ๘ คะแนน
๑	ความเสี่ยงระดับต่ำ (Low Risk : L)	๑ – ๓ คะแนน

เกณฑ์การวัดระดับความรุนแรงของความเสี่ยงการทุจริต (Risk Score)

โอกาส (Likelihood)	ผลกระทบ (Impact)				
	๑	๒	๓	๔	๕
๕	๕ ปานกลาง	๑๐ สูง	๑๕ สูงมาก	๒๐ สูงมาก	๒๕ สูงมาก
๔	๔ ปานกลาง	๘ ปานกลาง	๑๒ สูง	๑๕ สูงมาก	๒๐ สูงมาก
๓	๓ ต่ำ	๖ ปานกลาง	๙ สูง	๑๒ สูง	๑๕ สูงมาก
๒	๒ ต่ำ	๔ ปานกลาง	๖ ปานกลาง	๘ ปานกลาง	๑๐ สูง
๑	๑ ต่ำ	๒ ต่ำ	๓ ต่ำ	๔ ปานกลาง	๕ ปานกลาง

ขั้นตอนที่ ๔ การประเมินการควบคุมความเสี่ยง

นำค่าความรุนแรงมาทำการประเมินการควบคุมการทุจริต ว่ามีการควบคุมการทุจริตในระดับใดเมื่อเทียบกับคุณภาพการจัดการ โดยเกณฑ์คุณภาพจัดการ จะแบ่งออกเป็น ๓ ระดับ ดังนี้

ดี : จัดการได้ทันที ทุกครั้งที่เกิดความเสี่ยง ไม่กระทบถึงการปฏิบัติงาน หน่วยงานไม่ได้มีผลเสียทางการเงิน

พอใช้ : จัดการได้โดยส่วนใหญ่ มีบางครั้งยังจัดการไม่ได้ กระทบถึงการปฏิบัติงาน แต่ยอมรับได้ หน่วยงานมีความเข้าใจ

อ่อน : จัดการไม่ได้ หรือได้เพียงเล็กน้อย การจัดการเพิ่มค่าใช้จ่าย มีผลกระทบถึงการปฏิบัติงาน และยอมรับไม่ได้ หน่วยงานเกิดความเสียหาย

ตารางที่ ๓ การประเมินการควบคุมความเสี่ยง

ที่	โอกาส/ความเสี่ยงการทุจริต	คุณภาพการจัดการ	ค่าประเมินการควบคุมความเสี่ยงการทุจริต		
			ระดับต่ำ	ปานกลาง	สูง
๑	การอนุมัติ อนุญาต ตามพระราชบัญญัติ การอำนวยความสะดวกในการพิจารณา อนุญาตของทางราชการ พ.ศ. ๒๕๕๘	ดี			✓
๒	การใช้อำนาจตามกฎหมาย/การ ให้บริการตามภารกิจ	ดี		✓	
๓	ด้านการจัดซื้อจัดจ้าง	ดี		✓	
๔	ด้านบริหารงานบุคคล	ดี		✓	

ขั้นตอนที่ ๕ แผนบริหารความเสี่ยง

นำเหตุการณ์มาทำแผนบริหารความเสี่ยงตามลำดับ ทั้งนี้สามารถจัดจำแนกเฝ้าระวัง โอกาส/ความเสี่ยง โดยมีมาตรการป้องกันเพื่อไม่ให้เกิดการทุจริต ตามเอกสารแนบท้ายนี้

การประเมินความเสี่ยงการทุจริต ในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับสินบน
เทศบาลเมืองบางแก้ว อำเภอบางพลี จังหวัดสมุทรปราการ
ประจำปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๖๙

ลำดับ	ประเด็นความเสี่ยงการทุจริต	เหตุการณ์ความเสี่ยงการทุจริต	โอกาสเกิด	ผลกระทบ/ความรุนแรง	ระดับความเสี่ยงการทุจริต (Risk Score)	มาตรการในการบริหารจัดการความเสี่ยง	หน่วยที่รับผิดชอบ
๑	การอนุมัติ อนุญาตตามพระราชบัญญัติการอำนวยความสะดวกในการพิจารณาอนุญาตของทางราชการ พ.ศ. ๒๕๕๘	การรับของขวัญหรือผลประโยชน์ หรือการรับสินบน ๑. ใช้ตำแหน่งหน้าที่ช่วยเหลืออำนวยความสะดวกให้บุคคล หรือผู้รับบริการ ๒. การรับสินบนของขวัญหรือ ของกำนัลที่มีค่าซึ่งส่งผลต่อ การปฏิบัติหน้าที่	๕	๓	ความเสี่ยงระดับสูง	๑. จัดทำเอกสารที่ระบุรายละเอียดข้อปฏิบัติต่าง ๆ ในการปฏิบัติงานที่จะเป็นการป้องกันการไม่เข้าไปเกี่ยวข้องกับ การทุจริตในเรื่องต่าง ๆ ๒. จัดทำมาตรการป้องกันการรับสินบนให้ผู้ปฏิบัติงานในองค์กรทุกระดับถือปฏิบัติ ๓. จัดทำแนวทางการป้องกันการรับสินบนและการกำกับ ติดตาม ๔. กำหนดนโยบาย มาตรการ หรือแนวทางการปฏิบัติที่ดีเพื่อเป็นการป้องกันการทุจริต	กองคลัง กองช่าง กอง สาธารณสุขฯ สำนักปลัด
๒	การใช้อำนาจตามกฎหมาย/ การให้บริการตามภารกิจ	เจ้าหน้าที่ใช้ตำแหน่งหน้าที่ ราชการ เพื่อช่วยเหลือ อำนาจ ความสะดวก ให้แก่ผู้รับบริการ หรือบุคคลหนึ่ง บุคคลใด โดยเรียกรับสินบนเป็นการตอบแทน	๒	๓	ความเสี่ยงระดับปานกลาง	๑. กำหนดนโยบาย มาตรการ หรือแนวทางการปฏิบัติ เพื่อป้องกันการเรียกรับสินบน ให้เจ้าหน้าที่ทุกคนในองค์กรถือปฏิบัติ ๑.๑ มาตรการป้องกันการขัดกันระหว่างผลประโยชน์ส่วนตนกับผลประโยชน์ส่วนรวม ๑.๒ ประกาศนโยบายงดรับ ของขวัญของกำนัลทุกชนิด เพื่อตอบแทนการปฏิบัติหน้าที่ ๒. เจ้าหน้าที่ทุกคนปฏิบัติหน้าที่ของตนเองให้ถูกต้องตามระเบียบ กฎหมาย ๒.๑ ผู้บังคับบัญชาควบคุมกำกับดูแลการปฏิบัติหน้าที่ ๒.๒ ประชาสัมพันธ์ช่องทางการร้องเรียนเรื่องการทุจริตของเจ้าหน้าที่ในองค์กรให้ประชาชนทราบ เพื่อสร้างความเกรงกลัวสำหรับการเรียกรับสินบนของเจ้าหน้าที่	สำนักปลัด

ลำดับ	ประเด็นความเสี่ยงการทุจริต	เหตุการณ์ความเสี่ยงการทุจริต	โอกาสเกิด	ผลกระทบ/ความรุนแรง	ระดับความเสี่ยงการทุจริต (Risk Score)	มาตรการในการบริหารจัดการความเสี่ยง	หน่วยที่รับผิดชอบ
๓	การจัดซื้อจัดจ้าง	๓.๑ เรียกรับหรือยอมรับสินบนหรือเงินทอนในการจัดซื้อจัดจ้าง โดนร้านที่มีเงินทอนเยอะจะได้รับการพิจารณาก่อนเป็นอันดับแรก ทำให้พัสดุไม่มีคุณภาพ ไม่ตรงตามคุณลักษณะหรือความต้องการใช้	๓	๒	ความเสี่ยงระดับปานกลาง	๑. สร้างจิตสำนึกให้กับเจ้าหน้าที่ของหน่วยงานให้ปฏิบัติตามกรอบคุณธรรมและจริยธรรมที่พึงมีอย่างเคร่งครัด ๒. จัดทำมาตรการ No Gift Policy และ ประชาสัมพันธ์ให้กับเจ้าหน้าที่ทราบเกี่ยวกับนโยบายไม่รับของขวัญของกำนัลทุกชนิดจากการปฏิบัติหน้าที่ ๓. จัดทำคู่มือผลประโยชน์ทับซ้อน ไม่เห็นประโยชน์ส่วนตัวมากกว่าประโยชน์ส่วนร่วม	กองคลัง
		๓.๒ การตรวจรับพัสดุไม่เป็นไปตามระเบียบ เอื้อประโยชน์ต่อผู้รับจ้างหรือห้างร้าน	๑	๑	ไม่มีความเสี่ยง การทุจริต/ ความเสี่ยงน้อย		
๔	การบริหารงานบุคคล	การบรรจุ แต่งตั้ง โยกย้าย โอน รับโอน การเลื่อนตำแหน่ง หรือเงินเดือน การมอบหมายงานที่ไม่เป็นธรรม เอาแต่พวกพ้อง หรือมีการเรียกรับเงิน เพื่อให้ได้รับการแต่งตั้งหรือเลื่อนตำแหน่งหรือต่อสัญญาจ้าง	๑	๑	ไม่มีความเสี่ยง การทุจริต/ ความเสี่ยงน้อย	๑. จัดทำมาตรการ No Gift Policy และ ประชาสัมพันธ์ให้กับเจ้าหน้าที่ทราบเกี่ยวกับนโยบายไม่รับของขวัญของกำนัลทุกชนิดจากการปฏิบัติหน้าที่ ๒. แต่งตั้งคณะกรรมการกลั่นกรองการประเมินผลการปฏิบัติงานของพนักงานเพื่อทำหน้าที่ให้คำปรึกษาและเสนอความคิดเห็นเกี่ยวกับมาตรฐานและความเป็นธรรมของการประเมินผลการปฏิบัติงานของพนักงานทุกตำแหน่ง	กองการเจ้าหน้าที่

หน่วยงานผู้รับผิดชอบประเมินความเสี่ยง : ฝ่ายวินัยและส่งเสริมคุณธรรม กองการเจ้าหน้าที่

การจัดทำมาตรการควบคุมความเสี่ยงการทุจริต
เทศบาลเมืองบางแก้ว อำเภอบางพลี จังหวัดสมุทรปราการ
ประจำปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๖๙

ลำดับ ที่	ขั้นตอนการดำเนินการ	ประเด็นความเสี่ยง การทุจริต	ระดับความเสี่ยง	มาตรการควบคุมหรือ ป้องกันความเสี่ยง การทุจริต	วิธีดำเนินการ	ระยะเวลา	งบประมาณ	ผู้รับผิดชอบ
ชื่อกระบวนการ/โครงการ – การขอใบอนุญาตประเภทต่าง ๆ								
๑	๑. เอกสารที่ใช้ประกอบ คำขออนุญาตมีจำนวนมาก มีขั้นตอนดำเนินการยื่นคำขอ อนุญาตหลายขั้นตอน อีกทั้งใช้ระยะเวลา ในการดำเนินการออกตรวจ ตามใบอนุญาต ส่งผลทำให้ เกิดความล่าช้า	การรับ/เรียกรับเงิน หรือประโยชน์อื่นใด เพื่อแลกกับการอำนวยความสะดวก หรือร่น ระยะเวลาในการออก ใบอนุญาต	(๓) สูง	๑. ทำคำสั่งมอบหมาย งานให้เจ้าหน้าที่นายช่าง เขตให้เป็นลายลักษณ์ อักษร ๒. มอบหมายให้ ฝ่ายธุรการเป็นผู้ติดตาม คำขออนุญาตเป็นระยะ ๓. อบรมให้ความรู้แก่ บุคลากรในองค์กรเรื่อง ค่านิยมต่อต้านการทุจริต	๑. ดำเนินโครงการ ฝึกอบรมการส่งเสริม คุณธรรม จริยธรรม บุคลากรองค์กรปกครอง ส่วนท้องถิ่นเพื่อเสริมสร้าง วัฒนธรรมองค์กรสุจริต ๒. ดำเนินโครงการ เสริมสร้างค่านิยมต่อต้าน การทุจริต ๓. ดำเนินมาตรการ NO Gift Policy	ตลอด ปีงบประมาณ	๒๐๐,๐๐๐	๑. ดำเนินการอบรม (กองการเจ้าหน้าที่) ๒. หน่วยงานที่ออก ใบอนุญาต - กองช่าง - สำนักปลัด - กองสาธารณสุข และสิ่งแวดล้อม)
ชื่อกระบวนการ/โครงการ – การจัดซื้อจัดจ้าง								
๑	ในกระบวนการจัดซื้อจัดจ้าง มีเรียกรับสินหรือเงินทอง ในการจัดซื้อจัดจ้าง	เรียกรับหรือยอมรับ สินบนหรือเงินทอง ในการจัดซื้อจัดจ้าง โดนร้านที่มีเงินทองเยอะ จะได้รับการพิจารณา ก่อนเป็นอันดับแรก ทำให้พัสดุไม่มีคุณภาพ ไม่ตรงตามคุณลักษณะ หรือความต้องการใช้	(๒) ระดับปานกลาง	๑. หน่วยตรวจสอบ ภายในออกตรวจทุก ๆ ๓ เดือน ๒. อบรมให้ความรู้แก่ บุคลากรในองค์กร เรื่องค่านิยมต่อต้าน การทุจริต	๑. ดำเนินโครงการ ฝึกอบรมการส่งเสริม คุณธรรม จริยธรรม บุคลากรองค์กรปกครอง ส่วนท้องถิ่นเพื่อเสริมสร้าง วัฒนธรรมองค์กรสุจริต ๒. ดำเนินโครงการ เสริมสร้างค่านิยมต่อต้าน การทุจริต ๓. ดำเนินมาตรการ NO Gift Policy	ตลอด ปีงบประมาณ	๒๐๐,๐๐๐	๑. ดำเนินการอบรม (กองการเจ้าหน้าที่) ๒. หน่วยงาน ที่จัดซื้อจัดจ้าง - กองคลัง

ลำดับ ที่	ขั้นตอนการดำเนินการ	ประเด็นความเสี่ยง การทุจริต	ระดับความเสี่ยง	มาตรการควบคุมหรือ ป้องกันความเสี่ยง การทุจริต	วิธีดำเนินการ	ระยะเวลา	งบประมาณ	ผู้รับผิดชอบ
ชื่อกระบวนการ/โครงการ – การบริหารงานบุคคล								
๑	๑. กระบวนการขอโอนย้าย ข้าราชการส่วนท้องถิ่นไปยัง ท้องถิ่นอื่น ๒. การบรรจุและแต่งตั้งใน หน่วยงาน ๓. การประเมินผลการ ประเมินเพื่อเลื่อนขั้น เงินเดือนและตำแหน่งหน้าที่	๑. เรียกรับเงิน หรือ ประโยชน์อื่นใด เพื่อแลก กับการได้รับการโอนย้าย ๒. การรับ/เรียกรับเงิน หรือประโยชน์อื่นใด เพื่อ แลกกับการบรรจุแต่งตั้ง ๓. การรับ/เรียกรับเงิน หรือประโยชน์อื่นใด เพื่อแลกกับการเลื่อนขั้น เลื่อนตำแหน่งและการ ประเมินผล การปฏิบัติงานประจำปี	(๑) ระดับต่ำ	- กำหนดหลักเกณฑ์และ ขั้นตอนการโอนย้ายให้ ชัดเจน เป็นลายลักษณ์ อักษร - ใช้ระบบสอบแข่งขัน/ คัดเลือกที่โปร่งใส ตรวจสอบได้ - กำหนดตัวชี้วัด (KPI) และเกณฑ์ การประเมินผลที่ชัดเจน เป็นรูปธรรม	๑. ดำเนินมาตรการ การสร้างความโปร่งใส ในการบริหารงานบุคคล ๒. ดำเนินมาตรการนำผล การประเมินความพึงพอใจ ของประชาชนในการ ให้บริการมาใช้ในการ เลื่อนขั้นเลื่อนเงินเดือน ของบุคลากร ๓. ดำเนินโครงการส่งเสริม การบริหารงานตามหลัก ธรรมาภิบาลเพื่อป้องกัน การทุจริต	ตลอด ปีงบประมาณ	๑๐๐,๐๐๐	กองการเจ้าหน้าที่